Ecoul unei virtuți pierdute într-o metaforă a destinului uman

On Februarie 16, 2013

Orice faptă măreață are gustul unei depărtări în care ai vrea să ajungi. Şi nu doar să ajungi într-un loc nemaivăzut de nimeni, ci să-l faci demn de a fi perceput ca o acțiune de mare-credință.

Strâmtoarea Magellan a devenit cu desăvârșire de prisos. Soarta ei este definitiv pecetluită. Ea nu mai are decât o semnificație istorică. Este redusă la o simplă noțiune geografică. Mult căutatul paso n-a ajuns calea de trecere pentru mii și mii de corăbii. Calea cea mai scurtă și mai rapidă spre India și nici Spania nu și-a sporit bogățiile, nici Europa n-a devenit mai puternică de pe urma acestei descoperiri. Dintre toate zonele lumii locuibile, coastele dintre Patagonia și Ţara de Foc se numără și astăzi printre cele mai sărace și mai părăsite colțuri ale pământului.

Dar în lumina istoriei, utilitatea practică nu determină niciodată valoarea morală a unei înfăptuiri. Numai acela care sporește cunoștințele omenirii despre ea însăși, care dezvoltă conștiința și puterile ei creatoare, numai acela o îmbogățește cu adevărat, pentru toate veacurile. În acest sens, fapta lui Magellan întrece însă toate faptele mari din epoca sa. Şi ceea ce reprezintă pentru noi o glorie deosebită, ceea ce adaugă o nouă strălucire gloriei lui Magellan este că - spre deosebire de cei mai mulți conducători - el n-a sacrificat pentru ideea sa mii și sute de mii de oameni, ci numai propria sa viață. Prin această jertfire de sine, într-adevăr eroică, va rămâne în veci neuitată splendida îndrăzneală a celor cinci corăbii atât de mici, atât de slabe și singuratice în imensitatea mărilor, și care au cutezat totuși să pornească în sacrul război al omenirii împotriva Necunoscutului.

Leadership: Poți să te dezvolți sub îndrumarea unui "înainte care vine de departe", dar nu din spațiul nedefinibil al unei depărtări, ci din adâncurile insondabile ale unui timp fabulos și totodată real?

Şi neuitat va rămâne el însuși, care a îndrăznit cel dintâi să schimbe în faptă această idee, cea mai temerară din toate: ocolul lumii - a cărui etapă finală este realizată de ultima dintre corăbiile sale. Căci, cunoscând în sfârșit măsura circumferinței pământului, zadarnic căutată timp de un mileniu, întreaga omenire dobândește pentru întâia oară o nouă măsură a puterilor sale. Cucerind tot mai mult spațiu, pătrunzând tot mai departe în nesfârșirile Universului, ea își sporește curajul și bucuria de a lupta, devenind astfel conștientă de propria-i măreție.

Întotdeauna un om realizează maximum posibil numai când fapta lui devine exemplară. Şi, din această privință, exemplul lui Magellan - fapta lui aproape uitată - a dovedit pentru toate timpurile că o idee, dacă e purtată de aripile geniului, dacă e dusă mereu și hotărât înainte de o pasiune, se vădește la urmă mai puternică decât toate elementele naturii. Măreața lui faptă a arătat că un singur om, cu scurta și trecătoarea sa viață, poate transforma într-o realitate și într-un adevăr nepieritor ceea ce fusese numai o dorință, numai un vis pentru sute de generații.

Leadership: Poți să transmiți imaginea unei depărtări spre care probabil te vei îndrepta fără întrerupere, căutând un absolut pe care îl credeai ascuns într-o "realitate invizibilă"?

Asemenea unei lucrări divine, măreața fapta a lui Magellan a revelat o altă față a gândirii seculare, orientându-și demersul valabil și durabil spre împlinirea unui vis unic, de mare rezoluție spirituală, privit însă nu ca un motiv de înlocuire a realității cunoscute - așa cum l-au avut în vedere generații întregi - ci, ca limbaj al unei hermeneutici a mesajului divin.

Dar, ca acest limbaj să devină ținta altor împlinitori de fapte mărețe, visul nu trebuie interpretat ca "metaforă" a unui traseu plin de obstacole și suferințe, spre Mântuire, sinonim cu drumul lui Moise prin deșert, ci este menit să stabilească echilibrul dintre temeiul unui angajament asumat și scopul urmărit, redând lumii plenitudinea unui plan divin.

Deci nu trebuie să vedem fapta măreață ca metaforă implicită. Căci acest echilibru dintre temeiul unui angajament asumat și scopul urmărit trebuie descifrat în planul de adâncime al marilor împliniri ale visurilor umane, plan în care acest limbaj al unei hermeneutici a mesajului divin se constituie ca un fenomen original al expresiei creatoare și al conturării unui mod de viață capabil să reflecte adevărata natură a liderului.

O realitate invizibilă este reprezentarea în faptă a unui vis care merge mai departe, cu pași mărunți dar siguri, datorită și alături de Dumnezeu. Numai în faptele mărețe, de creație sau descoperire, se poate citi „lauda" Domnului. Sugestii pentru susținerea interpretării acestei "laude" divine, sunt oferite de filozofia simbolică a autoperfecționării morale care, susținând că relația dintre sine și divin este prototipul raportului simbolic dintre ceea ce crezi că este important pentru tine și ceea ce crede Dumnezeu că este important pentru trecerea lumii la un alt nivel. Deci, să privim fapta măreață ca o nouă raportare intelectuală și spirituală a omului la spațiul unui nou mod de gândire a excelenței.

Şi, ca să parafrazez afirmația cuiva: Nu contează înaintarea în lumea metafizicii, într-o lume care este clădită cu precădere prin mijlocirea noțiunii de substanțialitate și cauzalitate, sau dominată de acestea. Ci numai retragerea în fenomenul original al expresiei "Am ajuns să fiu cineva" ne oferă aici cheia credinței întărită prin fapte.

Leadershipul este imaginea unei depărtări spre care probabil puțini se vor îndrepta vreodată, pe motiv că ceea ce leagă credința și scopul foarte ambițios, într-un ansamblu ambele părți, este reprezentată sub forma unei făgăduințe făcută de Dumnezeu numai celor dinainte aleși pentru a împlini o lucrare sfântă.

Ecoul unei virtuți pierdute într-o metaforă a destinului uman este un efect de scurtătură către o întârziere regulată foarte lungă, mai ales dacă aceasta virtute se numește "onoare". Fără îndoială, îl putem întâlni și cunoaște pe Dumnezeu numai din adâncurile unui suflet însetat de reușită și de minuni. De la acest nivel al abordării istoriei lui Magellan, putem să ne închipuim fapta lui ca o lungă și nesfârșită confirmare a destinului implacabil creat de Dumnezeu.

* Notă: Stefan, Zweig - *Magellan* , Editura Tineretului, 1955.

Source: https://neculaifantanaru.com/ecoul-unei-virtuti-pierdute-intr-o-metafora-a-destinului-uman